

Ewa Nowicka*
Zielona Góra

Edukacja medialna ucznia w szkole podstawowej

Media education in the elementary school

Rosnąca popularność mediów stwarza konieczność przygotowania już najmłodszych ich użytkowników do prawidłowego rozumienia przekazów medialnych oraz właściwego poruszania się w przestrzeni medialnej. Ogromne zadanie ma do spełnienia szkoła, która wspólnie z rodzicami ma przygotowywać, wyjaśniać i nauczać w jaki sposób wszystkie nowe medialne rozwiązania można skutecznie wykorzystać w edukacji i zabawie. To, w jaki sposób nasze dzieci będą korzystały z nowych technologii, zależy będzie od wychowania medialnego praktykowanego w rodzinie i szkole od współpracy rodziców i nauczycieli, którzy stopniowo wprowadzając będą dziecko w świat zdominowany przez środki masowego przekazu.

Zagrożenia i niebezpieczeństwa ze strony mediów

Zmiany, jakie wprowadzają technologie informacyjne do życia współczesnego człowieka, funkcjonującego w społeczeństwie informacyjnym, mogą mieć charakter zarówno pozytywny, jak i negatywny. Zmiany pozytywne dotyczą najczęściej nowych, oryginalnych rozwiązań i możliwości wprowadzanych do szeroko pojętej edukacji. Negatywne natomiast wynikają z nieracjonalnego

---

*dr, Uniwersytet Zielonogórski, Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii, Katedra Mediów i Technologii Informacyjnych

korzystania z mediów, braku świadomości, ze strony dzieci a także ich rodziców, zagrożeń i niebezpieczeństw związanych z mediami.

Skutkiem nieracjonalnego, nieprawidłowego korzystania z multimediów przez dziecko mogą być zmiany o charakterze destrukcyjnym. Dotyczą one zdrowia dziecka, jego osobowości, kontaktów interpersonalnych, organizacji dnia. Zagrożeniem dla rozwoju i edukacji dziecka najczęściej są gry komputerowe, e-mailowe korespondencje, czaty, internetowe wędrówki oraz rzeczywistość wirtualna. Do najistotniejszych z nich, pod kątem rozwoju i edukacji młodego człowieka, należy zaliczyć:

- wzrost dolegliwości związanych ze zdrowiem dziecka, które przejawiają się m.in. skrzywieniem kręgosłupa, wadą postawy, wadą narządu wzroku, osłabioną kondycją fizyczną;
- chaotyczny przekaz multimedialny powoduje bezkrytyczny odbiór treści, różnorodnych informacji, które zniekształcają obraz świata. Świat kreowany przez media staje się bowiem bardziej realny niż rzeczywistość;
- nadużycie komputera i innych mediów powoduje kształtowanie się u dziecka biernej postawy intelektualnej, czyli ograniczenie wysiłku intelektualnego, samodzielnego myślenia, podejmowania próby rozumienia czy interpretacji treści przekazywanych przez media;
- zubożenie słownictwa, zaniedbanie rozwoju poprawnej wymowy, tworzenie nowego, zmodyfikowanego, funkcjonującego w nierzeczywistym świecie języka;
- destrukcyjne zmiany w dwóch sferach – emocjonalnej i behawioralnej – powstałe w wyniku oglądanych scen przemocy, zbrodni ekranowej, agresji. Uczucia, jakich dzieci doświadczają oglądając tego rodzaju sceny, mogą przekształcić się w długotrwałe stany lękowe, niepokoju, rozdrażnienia, ogólnego zmęczenia¹.

---

¹ J. Izdebska, *Multimedia zagrażające współczesnemu dziecku*. W: *Dziecko i media elektroniczne – nowy wymiar dzieciństwa*, Izdebska J., Sosnowski T.,

W przypadku mediów, zwłaszcza telewizji, coraz częściej wskazuje się negatywny wpływ na rozwój psychiczny i zdrowotny dziecka.

P. Aftab², wśród zagrożeń płynących ze strony użytkowania Internetu, wymienia następujące:

- nieodpowiednie i niepożądane informacje, na które nietrudno jest trafić przeglądając zasoby Internetu,
- dostęp do informacji, usług i zakupów przedmiotów niebezpiecznych,
- narażenie na uwodzenie czy niepokojenie za strony osób anonimowych,
- narażenie na wyłudzenie ważnych osobistych informacji o sobie i rodzinie,
- oszustwa i wykorzystanie przy zakupach internetowych poprzez ujawnianie informacji finansowych, numerów kart kredytowych, pin i haseł,
- uwodzenia oraz nękania w sprawie prywatnych spotkań z osobami nieznanymi.

Próbkę klasyfikacji zagrożeń dydaktycznych i psychologicznych wynikających z powszechnego korzystania z mediów przez dzieci podjął M. Tanaś³, który wymienia następujące niebezpieczeństwa:

- zaburzenia funkcji poznawczych prowadzące do niemożności kontynuowania nauki (zaburzenia percepcji, ograniczenie logicznego myślenia, poczucie zagubienia, natrętne myśli),
- ucieczka od świata realnego do świata wirtualnego, który daje złudne poczucie siły i przynależności,

---

(red.), Białystok: Trans Humana 2005, s. 106.

² P. Aftab, *Internet a dzieci. Uzależnienia i inne niebezpieczeństwa*, Warszawa: Prószyński i S-ka, 2003, s. 84-85.

³ M. Tanaś, *Medyczne skutki uboczne kształcenia wspomagane komputernie*, „Toruńskie Studia Dydaktyczne”, 1993, nr 3, s. 127-128.

- specyficzne formy patologii społecznej, jak frustracja, nieuzasadniona agresja, powielanie wzorów patologicznych i destrukcyjnych,
- uzależnienie od rzeczywistości wirtualnej, od Internetu, gier komputerowych,
- dysfunkcje neurologiczne, jak padaczka ekranowa czy nerwice.

Biorąc pod uwagę zarówno pozytywne, jak i negatywne aspekty technologii informacyjnych należy za wszelką cenę rozpocząć propagowanie prawidłowego korzystania z dobrodziejstw techniki medialnej oraz dokonywać odpowiedniego doboru oglądanych przez dzieci treści. Największą rolę w tym przedsięwzięciu mają do spełnienia właśnie rodzice i nauczyciele⁴.

Edukacja medialna w szkole

Wartość i użyteczność mediów zależy od tego, w jakim kierunku tkwiące w nich możliwości wychowawczego i edukacyjnego oddziaływania oraz z jakim efektem dla dziecka będą spożytkowane w rodzinie i szkole. Przebieg i efektywność tego procesu zależy w ogromnym stopniu od rodziców i nauczycieli, odpowiedzialnych za racjonalne korzystanie z mediów przez ich dzieci⁵.

Perspektywy dotyczące wykorzystania mediów w kształtowaniu pozytywnych postaw dzieci i młodzieży są obiecujące. Wychowawcy i nauczyciele coraz częściej używają mediów do realizacji celów edukacyjnych i wychowawczych, ponieważ w ten sposób łatwiej trafić do młodego się człowieka⁶. Nie zawsze jednak środki masowego przekazu działają na korzyść,

---

⁴ A. Andrzejewska, *Agresja w filmach rysunkowych dla dzieci – aspekty psychologiczne i pedagogiczne*. W: *Cyberświat. Możliwości i zagrożenia*, J. Bednarek, A. Andrzejewska (red.), Warszawa: Żak 2009, s. 299.

⁵ J. Izdebska, *Rodzina. Dziecko. Telewizja. Szanse wychowawcze i zagrożenia telewizji*, Białystok: Trans Humana 2001, s. 279.

⁶ T. Huk, *Media w wychowaniu, dydaktyce oraz zarządzaniu informacją edukacyjną szkoły*, Kraków: Impuls 2011, s. 171.

w konsekwencji czego dochodzi do psychomanipulacji, uzależnień, chorób fizycznych i psychicznych⁷.

Dzieci, już od najmłodszych lat, powinny uczyć się korzystać z mediów, poznawać wciąż nowe rodzaje technologii informacyjnych. Żyją bowiem w świecie, w którym możliwości edukacyjne i zawodowe zależą w dużej mierze od umiejętności posługiwania się nowymi technologiami⁸.

Właściwa, systematycznie prowadzona edukacja medialna skierowana do dzieci, młodzieży i rodziców, jest szansą na przygotowanie społeczeństwa informacyjnego do właściwego, racjonalnego sposobu korzystania z mediów oraz krytycznego i świadomego odbioru treści przekazywanych za ich pośrednictwem.

Edukacja medialna jest wspólnym zadaniem dwóch najbliższych dziecku środowisk: rodziny i szkoły. Zadaniem rodziców i nauczycieli w ramach jest uczyć medialnej mądrości, sztuki korzystania z mediów, mówić o mediach w sposób prosty, przypominać, że media to tylko narzędzia, które służą wyższym społecznemu celom⁹.

Edukacja medialna różni się od innych rodzajów wiedzy szkolnej tym, że w zasadniczym stopniu bazuje na przeżyciach i wiedzy uczniów zdobytych nieformalnie poza szkołą: w domu, grupie rówieśniczej, z obserwacji i z uczestnictwa w otaczającym dziecko świecie mediów¹⁰. Edukacja medialna jest praktyczną stroną pedagogiki medialnej, kluczem do rozumienia i konstruowania znaczeń w rzeczywistości zdominowanej przez kulturę medialną. Do głównych jej zadań należy zaliczyć:

---

⁷ Ibidem, s. 171.

⁸ K. Young, P. Klausing, *Uwolnić się z sieci. Uzależnienie od Internetu*, Katowice: Księgarnia św. Jacka 2009, s. 128.

⁹ P. Drzewiecki, *Media Aktywni. Dlaczego i jak uczyć edukacji medialnej?*, Otwock-Warszawa: Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa UKSW 2010, s. 42.

¹⁰ M. Kąkolewicz, J. Pieluchowski, *Program nauczania edukacji czytelniczej i medialnej*, Poznań: eMPI 1999, s. 6.

- wskazanie miejsca mediów w kulturze,
- poznanie możliwości mediów oraz sposobów ich wykorzystania w procesie kształcenia i samokształcenia,
- wykształcenie umiejętności porozumiewania się człowieka z komputerem oraz za pośrednictwem sieci Internet,
- interpretacja komunikatów medialnych,
- nabycie umiejętności wykorzystania technologii informacyjnych jako narzędzia rozwoju intelektualnego,
- wykształcenie zdolności rozumienia specyficznego języka mediów oraz roli mediów w procesach pedagogicznych¹¹.

Szczegółowe treści w zakresie edukacji medialnej proponuje Bronisław Siemieniecki, według którego, edukacja medialna powinna uwzględniać nabycie następujących rodzajów wiedzy i umiejętności:

- selektywnego wyboru informacji z bogatej i różnorodnej oferty mediów,
- radzenia sobie ze zjawiskiem całkowitego zawłaszczenia wolnego czasu przez media,
- krytycznego i aktywnego odbioru komunikatów medialnych,
- rozumienia informacji generowanych przez media. Sztuczny świat mediów wymaga nauczenia się rozumienia funkcjonujących w nim komunikatów,
- rozróżniania podstawowych teorii oddziaływania mediów i rozumienia kontekstu przekazu,
- tworzenia, analizowania, oceniania, wartościowania komunikatów medialnych,
- oceniania nowych interakcji społecznych powstających pod wpływem cyberprzestrzeni,

---

¹¹ W. Osmańska-Furmanek, M. Furmanek, *Pedagogika mediów*. W: *Pedagogika, tom 3, Subdyscypliny wiedzy pedagogicznej*, B. Śliwerski (red.), Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2006, s. 299.

- rozumienia mechanizmów tworzenia informacji, jej prezentowania oraz odbioru,
- rozumienia zagrożeń i niebezpieczeństw ze strony mediów oraz sposobów ich zapobiegania¹².

Edukacja medialna powinna ukształtować kompetencje medialne i polega między innymi na: trosce o dostęp do wszystkich mediów, uczeniu umiejętności analizy treści komunikatów medialnych, poznawaniu możliwości komunikacyjnych we współczesnych mediach. Z kolei kompetencje medialne rozumieć będziemy jako harmonijną kompozycję wiedzy, rozumienia, wartościowania i sprawnego posługiwania się mediami¹³.

Kompetencje medialne nauczycieli

Kompetencje medialne powinni posiadać dorośli – nauczyciele i rodzice – oraz dzieci, młodzież szkolna i studencka. Poziom zdolności i sprawności użytkowników w zakresie prawidłowego korzystania z nowych mediów elektronicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych wpłynie w zasadniczy sposób na przebieg procesu edukacji, poziom kultury medialnej a także na korzystanie przez człowieka w sposób świadomy z wartości pedagogicznych mediów oraz przeciwdziałanie potencjalnym zagrożeniom, jakie ze sobą niosą¹⁴.

Analizując szczegółowe kompetencje studentów kierunków nauczycielskich, którzy będą w przyszłości dalej kształtować te umiejętności wśród uczniów, wymienić można przede wszystkim:

---

¹² B. Siemienicki, *Media w świecie postmodernistycznym a edukacja*. W: *Media w edukacji – szanse i zagrożenia*, T. Lewowicki, B. Siemienicki (red.), Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek 2008, s. 17.

¹³ A. Kaczmarek, *Edukacja medialna wobec zagrożeń cyberprzemocy i cyfrowego wykluczenia*, „Kultura – Media – Teologia”, 2013, nr 13, s. 71.

¹⁴ S. Juszczyk, *Cele i zadania technologii informacyjnej i edukacji medialnej*. W: *Pedagogika medialna. Podręcznik akademicki*, tom 2, Warszawa: PWN 2007, s. 28-29.

- umiejętność korzystania z mediów i nowych technologii w sposób prawidłowy, świadomy i celowy w samokształceniu i samodoskonaleniu,
- umiejętność docierania do wartościowych informacji, dekodowania ich i interpretacji, selekcji, gromadzenia i przetwarzania,
- umiejętność wykorzystywania nowych form komunikowania się – pośredniego z wykorzystaniem sieci oraz bezpośredniego w trakcie pracy w zespole¹⁵.

Z punktu widzenia przyszłej aktywności zawodowej studenci, zdaniem Stanisława Juszczyka, powinni być w stanie:

- dokonywać ewaluacji mediów i technologii informacyjnych pod względem ich przydatności dla uczniów w sposób wielokontekstowy,
- podejmować szeroką dyskusję w obszarze pedagogiki mediów,
- uchwycić subtelności związane ze znaczeniem mediów i technologii informacyjnych dla dzieci młodzieży,
- przedstawić zasady prawidłowego korzystania z nowych mediów i technologii przez uczących się.

W edukacji medialnej niezwykle ważne jest ukształtowanie świadomości dotyczącej oddziaływania mediów na człowieka oraz nabycie kompetencji w interpretacji komunikatów medialnych. Niestety, jest to zadanie trudne, ponieważ wymaga wysokich kwalifikacji od nauczycieli¹⁶. Kształcenie nauczycieli w zakresie nabycia kompetencji medialnych obejmuje szereg zagadnień, wśród których można wymienić, m.in:

- kompetencje w zakresie teorii mediów,
- kompetencje w zakresie języka i komunikowania medialnego,

---

¹⁵ Ibidem, s. 29.

¹⁶ B. Siemieniecki, *Przedmiot i zadania mediów w edukacji*. W: *Pedagogika medialna*. ..., s. 138.

- kompetencje w zakresie odbioru komunikatów medialnych,
- kompetencje dotyczące korzystania z mediów,
- kompetencje do tworzenia komunikatów medialnych¹⁷.

Kształtowanie kompetencji medialnych staje się jednym z najważniejszych celów współczesnej edukacji. Pozwolą one jednostce nie tylko w sposób świadomy i skuteczny uczestniczyć w procesie edukacji szkolnej, a następnie edukacji permanentnej, ale także będą przeciwdziałać zjawisku wykluczenia z transformującego się społeczeństwa¹⁸.

Treści kształcenia w zakresie edukacji medialnej w szkole podstawowej

W obowiązującej obecnie podstawie programowej treści edukacji medialnej realizowane są na każdym z etapów kształcenia, tzn. na etapie wychowania przedszkolnego, na etapie kształcenia zintegrowanego w klasach I-III oraz w klasach IV-VI szkoły podstawowej, następnie na etapie kształcenia gimnazjalnego oraz ponadgimnazjalnego¹⁹.

Szkoła podstawowa jest etapem edukacyjnym, na którym edukacja medialna ma większe znaczenie niż w wychowaniu przedszkolnym. W klasach I, II i III treści edukacji medialnej odnaleźć można w obszarach edukacji polonistycznej, zajęć komputerowych, zajęć technicznych, edukacji plastycznej oraz etyki. Najwięcej jednak treści w zakresie edukacji medialnej przekazywanych jest na zajęciach komputerowych, w trakcie których uczeń:

---

¹⁷ W. Strykowski, *Kompetencje medialne: pojęcie, obszary, formy kształcenia*. W: *Kompetencje medialne społeczeństwa wiedzy. Media a edukacja*, W. Strykowski, W. Skrzydlewski (red.), Poznań: eMPi 2004.

¹⁸ S. Juszczyk, *Cele i zadania technologii informacyjnej i edukacji medialnej*. W: *Pedagogika medialna. Podręcznik akademicki*, tom 2, Warszawa: PWN 2007, s. 32.

¹⁹ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. 2014r., poz. 803).

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie,
- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach,
- wyszukuje informacje i korzysta z nich,
- tworzy teksty i rysunki,
- zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediów²⁰.

Zalecane warunki oraz sposób realizacji zajęć komputerowych na poziomie edukacji wczesnoszkolnej w podstawie programowej są następujące: zajęcia komputerowe należy rozumieć dosłownie jako zajęcia z komputerami, prowadzone w korelacji z pozostałymi obszarami edukacji. Nie oznacza to jednak rezygnacji z metod nauczania zakładających prezentowanie poprzez zabawę i w sposób prosty działania urządzeń komputerowych bez ich wykorzystania. Należy zadbać o to, aby w sali lekcyjnej było kilka kompletnych zestawów komputerowych z oprogramowaniem odpowiednim do wieku, możliwości i potrzeb uczniów. Komputery w klasach I–III szkoły podstawowej są wykorzystywane jako urządzenia, które wzbogacają proces nauczania i uczenia się o teksty, rysunki i animacje tworzone przez uczniów, kształtują ich aktywność (gry i zabawy, w tym zabawy logiczne, mogące być wstępem do nauki programowania), utrwalają umiejętności (programy edukacyjne na płytach i w sieci), rozwijają zainteresowania itp. Uczniom klas I–III należy umożliwić korzystanie ze szkolnej pracowni komputerowej. Zaleca się, aby podczas zajęć uczeń miał do swojej dyspozycji osobny komputer z dostępem do Internetu²¹.

Na pierwszym etapie kształcenia w szkole podstawowej podczas zajęć komputerowych kształtowane są: podstawowa wiedza,

---

²⁰ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. 2014r., poz. 803).

²¹ Ibidem.

umiejętności i postawy dotyczące edukacji medialnej. Zakończenie tego etapu ma przygotować ucznia do właściwego odbioru mediów i do właściwego nastawienia do informacji medialnych. Zajęcia komputerowe bezpośrednio powiązane są z edukacją medialną, ponieważ ich treści dotyczą komputera i Internetu, które stanowią elementy bogatego zbioru nowych mediów²².

Treści kształcenia zajęć komputerowych na II etapie edukacyjnym szkoły podstawowej, w klasach IV-VI, obejmują następujące zagadnienia:

- bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem; świadomość zagrożeń i ograniczeń związanych z korzystaniem z komputera i Internetu;
- komunikowanie się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł; opracowywanie za pomocą komputera rysunków, motywów, tekstów, animacji, prezentacji multimedialnych i danych liczbowych;
- rozwiązywanie problemów i podejmowanie decyzji z wykorzystaniem komputera;
- wykorzystywanie komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych do rozwijania swoich zainteresowań, zastosowanie komputera w życiu codziennym, opisywanie zagrożeń i ograniczeń związanych z korzystaniem z komputera i Internetu²³.

Szkoła jest dla edukacji medialnej niezastąpioną instytucją i drugą, po rodzinie, przestrzenią wychowania do mediów. Szkoła uczy zachowań społecznych i komunikacji publicznej, w której ważną rolę odgrywają media. Szkolna edukacja, w przeciwieństwie do wychowania w rodzinie, ma charakter celowy, zorganizowany i planowy. W szkole uczeń zdobywa uporządkowaną wiedzę. Poprzez regularnie prowadzone zajęcia nauczyciel przygotowuje

---

²² T. Huk, *Media w wychowaniu...*, s. 52-53.

²³ Ibidem.

ucznia do nabycia kompetencji medialnych²⁴. Zadaniem rodziców i nauczycieli w ramach edukacji medialnej jest uczyć medialnej mądrości, sztuki korzystania z mediów, mówić o mediach w sposób prosty, przypominać że media to tylko narzędzia, które służą wyższemu społecznie celom²⁵.

Bibliografia

Aftab P., *Internet a dzieci. Uzależnienia i inne niebezpieczeństwa*, Warszawa 2003.

Andrzejewska A., *Agresja w filmach rysunkowych dla dzieci – aspekty psychologiczne i pedagogiczne*, w: *Cyberświat. Możliwości i zagrożenia*, J. Bednarek, A. Andrzejewska (red.), Warszawa 2009.

Drzewiecki P., *Media Aktywni. Dlaczego i jak uczyć edukacji medialnej?*, Otwock-Warszawa 2010.

Huk T., *Media w wychowaniu, dydaktyce oraz zarządzaniu informacją edukacyjną szkoły*, Kraków 2011.

Izdebska J., *Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku. Niepokoje i nadzieje*, Białystok 2000.

Izdebska J., *Multimedia zagrażające współczesnemu dziecku*, w: J. Izdebska, T. Sosnowski (red.), *Dziecko i media elektroniczne – nowy wymiar dzieciństwa*, Białystok 2005.

Izdebska J., *Rodzina. Dziecko. Telewizja. Szanse wychowawcze i zagrożenia telewizji*, Białystok 2001.

Juszczak S., *Cele i zadania technologii informacyjnej i edukacji medialnej*, w: *Pedagogika medialna. Podręcznik akademicki*, tom 2, Warszawa 2007.

Kaczmarek A., *Edukacja medialna wobec zagrożeń cyberprzemocy i cyfrowego wykluczenia*, „Kultura – Media – Teologia”, 2013, nr 13.

Kąkolewicz M., Pieluchowski J., *Program nauczania edukacji czytelniczkiej i medialnej*, Poznań 1999.

Łobacz M., *Telewizja. Szanse i zagrożenia wychowawcze*, Kraków 2007.

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz

---

²⁴ Ibidem, s. 43-46.

²⁵ P. Drzewiecki, *Media Aktywni...*, s. 42.

kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. 2014r., poz. 803).

Siemieniecki B., *Media w świecie postmodernistycznym a edukacja*, w: *Media w edukacji – szanse i zagrożenia*, T. Lewowicki, B. Siemieniecki (red.), Toruń 2008.

Siemieniecki B., *Przedmiot i zadania mediów w edukacji*, w: *Pedagogika medialna. Podręcznik akademicki*, tom 1, Warszawa 2007.

Słysz A., Arcimowicz B., *Przyjaciele w Internecie*, Gdańsk 2009.

Strykowski W., *Kompetencje medialne: pojecie, obszary, formy kształcenia*, w: *Kompetencje medialne społeczeństwa wiedzy. Media a edukacja*, W. Strykowski, W. Skrzydlewski (red.), Poznań 2004.

Tanaś M., *Medyczne skutki uboczne kształcenia wspomagane komputero*, „Toruńskie Studia Dydaktyczne”, 1993, nr 3.

Young K., Klausning P., *Uwolnić się z sieci. Uzależnienie od Internetu*, Katowice 2009.

Streszczenie

Wychowanie medialne w świecie zdominowanym przez media stanowi niezwykle ważny element edukacji w szkole. Edukacja medialna praktykowana już w wieku przedszkolnym a kontynuowana w edukacji wczesnoszkolnej stanowi szansę na przygotowanie dzieci do rozumienia języka mediów, krytycznego odbioru przekazów medialnych oraz sprawnego posługiwania się mediami jako narzędziami rozwoju poznawczego. Ogromną rolę mają do spełnienia nauczyciele, od których zależeć będzie w jaki sposób nasze dzieci będą korzystały z nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Słowa kluczowe: media, multimedia, technologie informacyjne, edukacja medialna, wychowanie, rodzina, szkoła, dziecko

Abstract

Media education in a world dominated by the media is an extremely important part of education at school. Media education practiced already in preschool age and continued in early childhood education is an opportunity to prepare children to critically understand how media communicates and use it as a tool for self-development. There is a great role of teachers who are responsible for how our children will benefit from the new information and communication technologies.

Keywords: media, multimedia, information technology, media education, education, family, school, child